

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ**

Београд

дел.бр. 160/2010 датум: 23.12.2010.

Поступајући у оквиру законом прописане надлежности да упозорава јавност на најчешће, типичне и тешке случајеве дискриминације (чл. 33. ст. 1. т. 6. Закона о забрани дискриминације „Сл. Гласник РС„ бр. 22/2009), Повереница за заштиту равноправности

УПОЗОРАВА ЈАВНОСТ

на типичну и честу дискриминацију жена у медијима

Повереница за заштиту равноправности упозорава да је представљање жена у медијима веома често непримерено и представља флагрантно кршење обавезе медија да поштују и штите људско достојанство и равноправност полова и у директној је супротности са њиховом обавезом да кроз своје програме развијају свест о равноправности заснованој на полу и предузимају одговарајуће мере ради измене друштвених и културних образаца, обичаја и сваке друге праксе који подржавају стереотипе, предрасуде и дискриминацију жена.

Повереница за заштиту равноправности упозорава јавност на недоспустивост дискриминаторног представљања жена у медијима и позива медије да поштују законске прописе и професионалне стандарде и доприносу генералном напретку жена, промовишући родну равноправност, једнаке могућности и партнерске односе између мушкараца и жена, како у сфери јавне политике, тако и у вези приватних ставова и понашања.

Образложење

Поводом текста објављеног у дневном листу „Куир“ 2. децембра 2010. године, под насловом „Снежо, имаш најбољи батак“, Повереница за заштиту равноправности спровела је поступак како би утврдила начин на који су жене представљене у медијима. Непосредним увидом у домаће штампане медије и анализом резултата истраживања вршених у оквиру државних органа и организација цивилног друштва, утврђено је да се многи медији воде сензационализмом и жене углавном приказују као објекте жеље и/или објекте за гледање. Чести су насилни, понижавајући или порнографски медијски садржаји, који имају веома веома негативан утицај на жене и њихово учешће у друштву. Прикази којима се ојачавају традиционалне женске улоге такође су врло ограничавајући. Тзв. „женски медији“ баве се или проблемима физичког изгледа жена, или стереотипним садржајима „за домаћице“, а неке категорије жена, као што су старије жене, припаднице мањинских, националних и верских група, жене другачије

сексуалне оријентације, жене са инвалидитетом, сеоске жене, готово да су у потпуности изостављене из медија.

Текст у „Куриру“ 2. децембра 2010. године, под насловом „Снежо, имаш најбољи батак“, представља пример дискриминативног и омаловажавајућег медијског приступа женама, у овом случају женама које се баве политиком. Афирмише се став да политичарке у јавном дискурсу увек могу да буду сведене на еротику и поједине делове тела, и то на начин који се никада не примењује у медијском представљању мушкараца на политичким функцијама.

Порука је прилично јасна; не показује се интересовање за јавну функцију на којој је жена, за њене одговорности и способности или резултате раде, већ се своди на објект који може да се процењује и пореди, што је приступ омаловажавајућег негирања свега што чини њену професију. Међутим, ово није само порука упућена жени која је у тексту представљена и коментарисана, ово је порука која је упућена свим женама – да им није место на јавној сцени, да немају исти третман као мушкарци, као и да неће бити процењиване са аспекта професионалне успешности. Текстови овог типа промовишу родне стереотипе, омаловажавају и дискриминишу половину становништва Србије.

Оваквим медијским садржајима који имају омаловажавајући приступ према женама, крши се уставна обавеза свих да поштују и штите људско достојанство које је неприкосновено¹; крши се одредба Закона о равноправности полова која средствима јавног информисања налаже да кроз своје програме развијају свест о равноправности заснованој на полу, као и да предузимају одговарајуће мере ради измене друштвених и културних образаца, обичаја и сваке друге праксе који условљавају стереотипе, предрасуде и дискриминацију утемељену на идеји о подређености, односно надређености једног пола²; одредбе Закона о јавном информисању³ и Закона о забрани дискриминације⁴ који прописују забрану говора мржње; као и одредбе Закона о забрани дискриминације⁵ које забрањују понижавајуће поступање које има за циљ или представља повреду достојанства лица или групе лица на основу њиховог личног својства и забрана дискриминације на основу пола која постоји ако се поступа противно начелу равноправности полова, односно противно начелу поштовања једнаких права и слобода жена и мушкараца у политичком, и другом аспекту јавног, професионалног живота.

ПОВЕРЕНИЦА ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ

др Невена Петрушић

¹ Члан 23. Устава Републике Србије, Сл.гласник РС бр. 98/2006

² Члан 41. Закона о равноправности полова, Сл.гласник РС бр. 104/2009

³ Члан 38. Закона о јавном информисању, Сл.гласник РС бр. 43/2003, 61/2005, 71/2009 и 89/2010 – одлука УС

⁴ Члан 11. Закона о забрани дискриминације, Сл.гласник бр. 22/2009

⁵ Чланови 12 и 20. Закона о забрани дискриминације, Сл.гласник бр. 22/2009